

Oijärvi Resources Oy
Pokantie 541
99250 KIISTALA

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Sammakko 1-5

Hakija Oijärvi Resources Oy
Helsinki

Yhteystiedot:
Pokantie 541
99250 KIISTALA

Lisätietoja antaa:
Markku Kilpelä, puh. 0400 856 582

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 19.5.2008 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 1.8.2008; 25.9.2008; 30.9.2008; 5.11.2008; 4.3.2009.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 27.6.2008 esteettömyystodistus
- 23.9.2008 kartat, tila-, pinta-ala- ja maanomistajatiedot, kiinteistörekisteriotteet
- 24.9.2008 maanomistajatiedot
- 6.3.2009 hakija ilmoittaa luopuvansa kaivoslain 12 §:n oikeudesta käyttää valtausalueiden ulkopuolella olevia alueita

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
li (139)

KaivNro 8634/1; valtausalueen nimi: Sammakko 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
139-409-38-1	Rinne	Oijärvi	9,59
139-409-38-2	Kylmäkangas	Oijärvi	1,57
139-409-84-1	Peltola	Oijärvi	0,11
139-409-84-3	Kesäsyrrälä	Oijärvi	0,46
139-409-84-4	Syrrälä	Oijärvi	49,36
139-893-10-2	Kuivaniemen valtionmaa	Valtion metsämaat	30,43
		Yhteensä ha	91,52

KaivNro 8634/2; valtausalueen nimi: Sammakko 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
139-409-36-10	Särkikangas	Oijärvi	0,10
139-409-37-0	Seppälä	Oijärvi	25,09
139-409-38-1	Rinne	Oijärvi	7,02
139-409-38-2	Kylmäkangas	Oijärvi	11,14
139-409-39-0	Juusola	Oijärvi	17,44
139-409-6-72	Siirtola	Oijärvi	3,36
139-409-6-79	Lähtevä	Oijärvi	3,29
139-409-84-1	Peltola	Oijärvi	5,30
139-409-84-3	Kesäsyrrälä	Oijärvi	0,33
139-409-84-4	Syrrälä	Oijärvi	4,19
139-409-9-19	Pursila	Oijärvi	1,93
139-893-10-2	Kuivaniemen valtionmaa	Valtion metsämaat	5,37
		Yhteensä ha	84,56

KaivNro 8634/3; valtausalueen nimi: Sammakko 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
139-409-36-10	Särkikangas	Oijärvi	25,72

139-409-36-8	Nilola	Oijärvi	10,94
139-409-37-0	Seppälä	Oijärvi	6,31
139-409-6-14	Ketola	Oijärvi	9,67
139-409-6-15	Hautala	Oijärvi	0,24
139-409-6-19	Hätälä	Oijärvi	0,58
139-409-6-72	Siirtola	Oijärvi	0,01
139-409-68-0	Sammakko	Oijärvi	18,83
139-409-6-84	Hiltula	Oijärvi	1,62
139-409-69-1	Jokossuo	Oijärvi	18,62
139-409-69-2	Jokosniemi	Oijärvi	2,93
		Yhteensä ha	95,47

KaivNro 8634/4; valtausalueen nimi: Sammakko 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
139-409-13-11	Yli-Särkiaho	Oijärvi	31,11
139-409-13-2	Keski-Särkiaho	Oijärvi	29,15
139-409-13-5	Halme	Oijärvi	9,39
139-409-13-6	Särkiaho	Oijärvi	4,58
139-409-13-7	Kulmala	Oijärvi	6,63
139-409-13-8	Lomapaista	Oijärvi	9,86
139-409-13-9	Hetteikkö	Oijärvi	8,16
		Yhteensä ha	98,88

KaivNro 8634/5; valtausalueen nimi: Sammakko 5

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
139-409-111-11	Rauhala	Oijärvi	0,91
139-409-117-4	Marttila	Oijärvi	1,13
139-409-36-10	Särkikangas	Oijärvi	0,21
139-409-37-0	Seppälä	Oijärvi	1,20
139-409-39-0	Juusola	Oijärvi	4,34
139-409-6-1	Rassa	Oijärvi	2,42
139-409-6-14	Ketola	Oijärvi	3,96
139-409-6-15	Hautala	Oijärvi	4,49
139-409-6-19	Hätälä	Oijärvi	1,54
139-409-6-62	Niemelä	Oijärvi	6,54
139-409-6-72	Siirtola	Oijärvi	2,77
139-409-6-79	Lähtevä	Oijärvi	0,56
139-409-6-84	Hiltula	Oijärvi	2,30
139-409-6-86	Aho	Oijärvi	4,30
139-409-9-19	Pursila	Oijärvi	0,14
139-893-10-2	Kuivaniemen valtionmaa	Valtion metsämaat	51,54
		Yhteensä ha	88,35

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 458,78 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalueet sijaitsevat Oijärven paliskunnan poronhoitoalueella sekä Jänessuon (FI1101401) Natura 2000 - verkostoon kuuluvan alueen läheisyydessä.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: hopea, kulta, kupari.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 12.3.2009 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 14.4.2009 saakka alueen kunnanvirastossa sekä ministeriön tai Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 14.4.2009.

Valtausalueeseen rajoittuvien naapurikiinteistöjen omistajia ei ole katsottu asianosaisiksi, koska hakija on hakemuksessaan ilmoittanut luopuvansa kaivoslain (503/1965) 12 §:n antamasta oikeudesta käyttää valtausalueiden ulkopuolella olevia maa-alueita teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 8634/1 Sammakko 1
2. Kaivosrekisterinumero 8634/2 Sammakko 2

3. Kaivosrekisterinumero 8634/3	Sammakko 3
4. Kaivosrekisterinumero 8634/4	Sammakko 4
5. Kaivosrekisterinumero 8634/5	Sammakko 5

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Rantapohja -lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Oulun hallinto-oikeuteen.

Valitus aika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 010 60 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Niklas Vartiainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu aikaisempiin, alueella suoritettuihin tutkimuksiin.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Valtausalueille on suunniteltu 5-10 timanttikairausreikää, syvyydeltään 100–250 m. Kairaus tullaan toteuttamaan kumitelaisella kairausyksiköllä.

Tutkimustoimintaa suoritettaessa minimoidaan maaperään ja metsäluontoon kohdistuvat vaikutukset. Kairauksessa käytetään hyväksi jo olemassa olevat reitit ja mahdolliset puustovahingot korvataan olemassa olevan käytännön mukaisesti maanomistajille. Alueella ei tulla suorittamaan etsintävaiheessa tutkimuskaivantojen kaivuuta, pääsiällinen tutkimusmenetelmä paksuista maapeitteistä johtuen on timanttikairaus. Suunnitellut tutkimukset käsittelevät kairausreikää alkuvaiheessa, kairausreikää laajennetaan jos kohde osoittautuu Au/Ag -kriittiseksi.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

lin kunta

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa.

Valtausalueet sivuavat Särkijärven ympäristön asutusta, ja toiminnassa tulee asutuksen olemassaolo ottaa huomioon.

Muutoin lin kunta puoltaa valtaushakemusta.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) (lausuntohetkellä Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus)

Ympäristöministeriön 17.2.2005 vahvistamassa maakuntakaavassa valtaus alueet sisältyvät lähes kokonaan kohdemerkintään SELVITYSALUE. Merkinnällä osoitetaan kaivosmineraali-, maa-aines- ja pohjavesiesiintymän aluetta, jonka kehittämismahdollisuuksien selvittäminen, käyttötavoitteiden yhteensovittaminen ja käyttöön ottamisen vaikutukset ympäristöön edellyttävät lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua.

Alueelle ei ole laadittu yleiskaavoja tai asemakaavoja. Alueidenkäytön osaston tiedossa ei ole aluetta koskevia maankäyttöhankkeita tai suunnitelmia. Rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan valtaus alueella Sammakko 4 on saunarakennus. Muuten alueella ei ole rakennuksia.

Sammakko 1-5 valtaushakemuksessa esitetyllä tutkimusalueella ei ole yhdyskuntien vedenhankintaa varten kartoitettuja eikä luokiteltuja pohjavesialueita. Lähimmät tutkimusalueen ulkopuoliset pohjavesialueet ovat alueelta 2,0 kilometrin päässä länteen sijaitseva Närränharju (11292003) ja 3,0 kilometrin päässä länteen sijaitseva Veskanharju (11292004). Molemmat pohjavesialueet on luokiteltu vedensaannin kannalta tärkeiksi pohjavesialueiksi ja Närränharjun pohjavesialueella on yksi vedenottamo.

Mittauksia, porauksia ja kairauksia tehtäessä on huolehdittava siitä, että öljytuotteita tai haittaa aiheuttavia kemikaaleja käsiteltäessä niitä ei saa päästä pohjaveteen eikä maaperään. Mikäli alueella on luonnontilaisia lähteitä, on niiden lähistöllä toimimista vältettävä.

Valtausalueella ei ole luonnonsuojelualueita eikä suojeluohjelmakohteita. Pohjoispuolella vajaa kilometrin päässä on kuitenkin Jänessuo, joka sisältyy Suomen Natura- verkostoon (FI1101401). Ympäristöhallinnon Hertta-tietokannassa on tieto lettorikkoesiintymästä. Sammakkosuolla, ei kuitenkaan tarkempaa esiintymän sijaintitietoa. Laji on luokiteltu uhanalaiseksi luonnonsuojeluasetuksessa ja sisältyy myös luontodirektiivin liitteen IV mukaisesti ns. tiukkaa suojelua vaativiin lajeihin.

Vaikka valtausalueella ei ole suojeluohjelmiin sisältyviä kohteita, eikä säännösten mukainen lajisuojelu estä tutkimustoimintaa, tulee kaikessa toiminnassa välttää turmelemasta luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt alueet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Mikäli tutkimukset johtavat siihen, että kaivostoiminnan aloittaminen todetaan kannattavaksi, tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten arviointi menettelystä annetun lain ja luonnonsuojelulain 65 §:n mukaiset säännökset uusien selvitysten ja vuorovaikutusmenettelyjen tarpeesta.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Vapo Oy (tilan 139-409-69-1 Jokossuo omistajana)

Vapo Oy:llä on valtaushakemuksen käsittävällä alueella omistuksessaan Sammakkosuo (tilan nimi Jokossuo 139-409-69-1) niminen alue. Vapon hallinnassa oleva alue on hankittu turvetuotantoa varten, alueesta 18,62 ha sijoittuu Oijärvi Resources Oy:n Sammakkosuo 3 valtausalueelle. Tällä hetkellä Vapolla ei ole vireillä Sammakkosuolle ympäristölupahakemusta, mutta sitä haettaneen lähivuosina.

Kaivosvaltauksella suoritettavat tutkimustyöt tulee toteuttaa siten, että niistä ei aiheudu haittaa Sammakkosuon tulevalle turvetuotannolle tai asiakkaiden turvetoimituksille esim. mineraalimaan/kivien muodossa. Turvetta käyttävien asiakkaiden kannalta on tärkeää, että turpeen mukana ei ole epäpuhtauksia, kuten esim. hiekkaa ja kiviä.

Edellä kerrotun vuoksi Vapo Oy:n hallinnassa olevilla alueilla käytettävistä tutkimusmenetelmistä, kairauskohteista ja käytettävästä kalustosta on neuvoteltava etukäteen Vapo Oy:n kanssa. Erityisen tärkeää tämä on, kun tutkimustöissä suunnitellaan käytettävän raskasta kalustoa (mm. kaivinkone), tehtävän syväkairauksia ja/tai tutkimuskaivantoja tai koelouhintaa.

Suoritettavista tutkimustöistä aiheutuvista vahingoista tai haitasta puustolle tai turpeelle valtaajan on suoritettava täysimääräinen korvaus.

Hakijan vastine

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen lausuntoon

Hakijan suorittama malminetsintä ei tule aiheuttamaan haittaa tai häiriötä asukkaille eikä loma-asutukselle. Kaikista toimenpiteistä ilmoitetaan ennakkoon ko. maanomistajalle/maanomistajille.

Hakija pyrkii aina tutkimustoimissa siihen että ympäristölle aiheutetaan mahdollisimman vähän haittaa, kaikki jäljet tutkimustoimista entisöidään, kun alueesta luovutaan.

Vapo Oy:n lausuntoon

Hakijan suorittama malminetsintä ei tule aiheuttamaan haittaa turvetuotannolle eikä turvetoimituksille. Kaikki malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuneet maasto- ja puustovahingot korvataan täysimääräisesti lain mukaan maanomistajille. Kaikesta hakijan harjoittamasta toiminnasta alueella ilmoitetaan etukäteen maanomistajille, tässä yhteydessä myös neuvotellaan miten toimenpiteet voidaan toteuttaa aiheuttamatta vahinkoja tai haittoja.

Hakija pyrkii aina tutkimustoimissa siihen että ympäristölle aiheutetaan mahdollisimman vähän haittaa, kaikki jäljet tutkimustoimista entisöidään, kun alueesta luovutaan.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4 §:n 1 momentin mukaan sen, joka haluaa käyttää kaivoslain mukais- ta oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määramistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mu- kaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mu- kaan.

Kaivoslain (503/1965) 6 §:n 2 kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla val- tausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteis- töjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei ole 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täyden- tämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloit- teestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain 22 § täydentää kaivoslain 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estet- tä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voi- daan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus kaivoslain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämi- seksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 – verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viran- omaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 4, 9, 39, 42, 47– 49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun

otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Ottaen huomioon nyt kyseessä olevan valtausalueen sekä sen välittömään läheisyyteen sijoittuvien, saman hakijan hakemien valtausalueiden yhteenlaskettu pinta-ala, voidaan viiden vuoden voimassaoloaikaa pitää perusteltuna.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaoloajalle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12 §:n rajoite käyttää hyväksi valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan kannalta kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on keskeinen oikeussuojan kannalta. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan

annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 §.

- Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunta voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoitolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

- Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään.

- Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

- Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

- Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain 12 §:n nojalla valtaajan tulee huolehtia jätteen hyödyntämisestä tai käsittelyn järjestämisestä sekä noudattaa, mitä jätelain 15 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 19 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty jättämästä ympäristöön roskaa, likaa tai käytöstä poistettua laitetta tai muuta esinettä siten, että voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiisyyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä taikka niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12 §:n 2 momentti edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus, ennen kuin valtaaja ryhtyy 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpien toimenpiteiden osalta. Tällä varmistetaan, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Valtaajan tulee sovittaa Natura 2000 -kohteiden läheisyydessä sijaitsevilla alueilla tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppejä tai lajien elinympäristöjä. Tutkimustoimenpiteet on rajattava siten kuin edellä kohdassa Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu on todettu.

Jos tutkimustöiden tuloksena löydetyn malmiaiheen hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää muita kuin edellä mainittuja tutkimustoimenpiteitä ja jos tutkimustyöt edellyttävät liikkumista läheisellä Natura-alueella, tulee valtaajan hakea tämän päätöksen muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti. Hakemuksen yhteydessä tulee tarvittaessa käsiteltäväksi luonnonsuojelulain (1996/1096) mukainen Natura-alueen arviointi- ja lausuntomenettely.

Perustelut: Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen, muistutusten ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen, valtausoikeuden nojalla sallitut tutkimustoimenpiteet on kuitenkin rajattava ja niiden suorittamistapaa ohjattava Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla.

Muiden kuin tässä määräyksessä mainittujen tutkimustoimenpiteiden osalta valtaajalle on annettu määräys hakea tämän päätöksen muuttamista. Tällöin tutkimusten vaikutukset tulevat selvitettyä luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla. Tämän jälkeen voidaan uudestaan arvioida, onko hankkeesta tarpeen suorittaa luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen arviointimenettely.

13. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista varmistettava ELY-keskukselta valtausalueella mahdollisesti esiintyvän lettorikon sijainti, sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain 42 §:n 2 momentin tai luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajeja koskevien Suomea velvoittavien säännösten nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan valtausalueella on uhanalaisen ja koko maassa rauhoitetun lettorikon esiintymä. Lettorikkoa koskevat luonnonsuojelulain 42 §:n 2 momentin mukaiset rauhoitusmääräykset, jotka sisältävät muun ohella lajin yksilöiden hävittämiskiellon. Lettorikko on myös luontodirektiivin liitteen IV lajeja, joten se luetaan suojelua vaativiin kasvilajeihin, joiden hävittäminen on kielletty. Lettorikko on myös Suomen vastuulaji ja sen säilyttämisestä Suomella voidaan osittaa olevan merkittävä kansainvälinen vastuu.

Lausunnossa mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys varmistaa ELY-keskukselta lettorikoesiintymän mahdollinen sijainti. Mikäli alueella todetaan esiintyvän lettorikko, tulee valtaajan toimittaa tutkimussuunnitelma ELY-keskukseen, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain nojalla tai esittää Tukesille lupamääräysten tarkistamista.

14. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista varmistettava alueella toimivalta turvetuotantoyhtiöltä turvetuotantoalueen tila turvetuotannon osalta. Mikäli turpeen tuotanto on turvetuotantoalueella käynnistynyt, on valtaajan laadittava tarkennettu tutkimussuunnitelma aiotuista tutkimuksista siltä osin kuin kyse on turvetuotantoalueista ja toimitettava se hyvissä ajoin etukäteen Tukesille sekä tiedoksi asianomaiselle turvetuotantoyhtiölle. Tutkimussuunnitelmasta tulee käydä ilmi tutkimusten aikataulu, toimenpiteet ja käytettäväksi suunnitellut alueet. Tukes voi ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa valvontaa varten määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska asianomainen turvetuotantoyhtiö ei ole mielipiteen toimitamishetkellä (31.3.2009) käynnistänyt alueella turvetuotantoa, määrätään valtaaja varmistamaan asianomaiselta turvetuotantoyhtiöltä kyseisen turvetuotantoalueen tila turvetuotannon osalta ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista. Mikäli turvetuotanto on alueella käynnistynyt mielipiteen jättämisen jälkeen, määrätään valtaaja toimittamaan tarkennettu tutkimussuunnitelma aiotuista tutkimuksista siltä osin kuin kyse on turvetuotantoalueista Tukesille sekä tiedoksi asianomaiselle turvetuotantoyhtiölle. Tällä varmistetaan, ettei tutkimustoimenpiteistä aiheudu kaivoslain (503/1965) 12 §:n 2 momentissa mainittua vahinkoa tai haittaa. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

15. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen lausunnossa mainittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa maakuntakaavassa oleva merkintä TURVETUOTANTOSOIDEN JÄLKIKÄYTÖN KEHITTÄMISEEN SOVELTUVA ALUE ei ole kaivoslain 6 §:n tarkoittama valtauksen este.
- Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen lausunnossa mainittua saunarakennusta ei katsota kaivoslain 6 §:n tarkoittamaksi valtauksen esteeksi.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä.

Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki 17.9.1965/503
Kaivoslaki 10.6.2011/621
Kaivosasetus 17.12.1965/663
Luonnonsuojelulaki 20.12.1996/1096
Hallintolaki 6.6.2003/434

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrääkaan lukematta. Valitusaika päättyy **22.3.2012**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Oulun hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: oulu.hao@oikeus.fi

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

